

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/52/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723201370
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5723201370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B., zastúpený advokátom Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., IČO: 47 234 466, so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava – Staré Mesto, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o zaplatenie 380,- Eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 15Csp/25/2023-99 zo dňa 04.9.2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi **p r i z n á v a** vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu dôvodne vynaložených trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 380,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobcovi priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Súd prvej inštancie konštatoval, že jedinými podmienkami, ktoré zákon pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia koncipuje sú: a) žalobca musí mať postavenie spotrebiteľa, čo bolo preukázané v rámci pôvodného konania vedeného na Okresnom súde Martin sp.zn. 10C/81/2022 (pôvodne vedené pod sp. zn. 15C/92/2016), b) zo strany porušiteľa došlo k porušeniu práva alebo povinnosti zo zákona o ochrane spotrebiteľa, alebo z osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa. Uvedené priamo vyplýva z rozhodnutí prijatých v pôvodnom konaní, c) spotrebiteľ musel porušenie práva alebo povinnosti úspešne uplatniť na súde. Súd v pôvodnom konaní právoplatne vyhovel žalobe žalobcu konštatujúc porušenie jeho práv veriteľom, d) právo na primerané finančné zadosťučinenie mu prináleží od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. V danom prípade žalovaný, ktorý sa tohto porušenia v kontraktáčnom procese, ako aj po ňom opakovane dopúšťa. Súd prvej inštancie uzavrel, že všetky tieto podmienky zo strany žalobcu splnené boli. Ďalej uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil sumu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 380 eur. Súd v konaní sp.zn. 10C/81/2022 priznal žalobcovi rozsudkom sumu 907,28 eur ako bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Uzavrel, že suma 380,- eur predstavuje prakticky 41% toho, čoho sa žalovaný domáhal nad rámec istiny poskytnutého úveru. Žalovanému bola pred začatím pôvodného konania doručená predžalobná výzva, na ktorú žalovaný nereagoval. Žalovaný sám odmietol žalobcovi plniť to, čo mu právom patrilo a žalobca ako spotrebiteľ bol nútený aktívne konať a niesť na sebe riziko prehry, zažívať strach z toho ako celé konanie dopadne. Samotné konanie trvalo od r. 2016 do jeho právoplatného skončenia v roku 2023. V rámci tohto časového úseku bol žalobca nútený využiť aj mimoriadny opravný prostriedok za účelom ochrany svojich práv

a obrátiť sa na ÚS SR so sťažnosťou pre porušenie jeho základného práva. Spotrebiteľ, teda žalobca bol nútený využiť všetky dostupné prostriedky na ochranu jeho práva. Súd prvej inštancie mal za to, že suma vo výške 380,- eur je vo vzťahu k porušeniu práv spotrebiteľa dlhotrvajúceho procesu hájenia a následného uplatňovania jeho práv ekonomickej a majetkovej neistote v dôsledku neprijateľného konania zo strany žalovaného, primeraná. Súd prvej inštancie konštatoval, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi, teda žalobcovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru a teda k strate finančných prostriedkov, čo nepochybne predstavuje jeden zo zásahov do sociálnej identity osoby, uvedené súd považuje aj za rozhodujúce pre výšku finančného zadosťučinenia, ktoré nemôže mať iba symbolický charakter. Aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia zo strany zákona treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradil dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomickejšie a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, príp. sa ho nedopustí v takej intenzite. Pri stanovení primeraného finančného zadosťučinenia musí súd prihliadať aj na výšku odškodňovania iných nemajetkových ujím upravených právnym poriadkom SR napr. pri poškodení zdravia, ochrany osobnosti, podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a pod., kde obyčajne dochádza k ujám pre človeka závažným a často neodčiniteľným. Súd prvej inštancie mal za to, že suma vo výške 380,- eur plní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a že bude mať dostatočne satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň bude odmenou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobil, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustil do sporu s ním a v neposlednom rade súd poukazuje pri výške primeraného finančného zadosťučinenia aj na sumy, o ktoré by sa žalovaný na úkor žalobcov bezdôvodne obohatil, ako jedno z ďalších kritérií pri určovaní výšky sumy primeraného finančného zadosťučinenia. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd priznal náhradu trov konania žalobcovi ako plne úspešnému účastníkovi konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“) v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Odvolanie odôvodnil tým, že rozsudok neobsahuje žiadne konkrétne, vecné a preskúmateľné závery o výške zadosťučinenia 380,- Eur. Z napádaného rozsudku nevyplývajú ani skutkové dôvody a ani právne posúdenie, ktoré by konkretizovali úvahu konajúceho súdu o primeranosti tejto sumy. Žalovaný nepopiera tú skutočnosť, že výška zadosťučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu. Súdna prax však konštantne k rozhodovaniu o finančnom zadosťučinení vyžaduje, aby úvaha súdu sa opierala o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa podľa Najvyššieho súdu SR (napr. rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/25/2019) nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa. Súd v napádanom rozsudku ale žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ako dospel k sume 500,-eur. Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005 konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Krajský súd v Prešove vo svojej rozhodovacej praxi (napr. rozsudok sp. zn. 14Co/91/2012) uviedol, že s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Žalobca žiadne skutočnosti netvrdil a ani z rozsudku takéto individuálne skutkové zistenia neuvádza. Žalovaný v konaní namietal, že žalovaný nárok čo do výšky nie je odôvodnený, preukázaný a nemá oporu ani v žiadnych konkrétnych skutočnostiach, ktoré by mohli takú sumu zdôvodniť. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Krajský súd v Žiline rozsudok v napadnutej časti zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdiť. Uviedol, že s argumentáciou žalovaného nesúhlasí, považuje ju za zavádzajúcu a nezohľadňujúcu aktuálnu právnu úpravu ani rozhodovacie prax v konaniach o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. Ďalej uviedol, že v rámci pôvodného konania, na základe ktorého mu vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenia, došlo ku konštatovaniu porušenia práv a povinností

spotrebiteľa zo strany veriteľa, ktorým je žalovaný. Pričom jedným z predpokladov pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie je práve úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde. Mal za to, že preukázal splnenie všetkých podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, čo prvostupňový súd v svojom rozhodnutí aj potvrdil. Toto vyplýva aj z príloh, ktoré žalobca pripojil k podanej žalobe, a to najmä z rozhodnutia Okresného súdu Martin vydaného pod sp. zn. 10C/81/2022. Ďalej mal za to, že žalovaný sa „individuálnymi skutkovými zisteniami“ snaží navodiť dojem o preukazovaní vzniku ujmy a vysvetlenia za čo sa má priznať primerané finančné zadosťučinenie. Vzhľadom na v súčasnosti platné a účinné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa preukazovanie ujmy nie je vyžadované, čo potvrdil aj Najvyšší súd v judikáte R/48/2022, ktoré žalobca doručil súdu v rámci konania na prvom stupni a tvorí súčasť súdneho spisu, z ktorého vyplýva, že preukazovanie ujmy je nereálne. Taktiež zo strany žalobcu ako ani zo strany konajúceho súdu nemohlo dôjsť k uvedeniu individuálnych skutkových zistení, ktoré ho viedli k posúdeniu nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko tieto ani neexistujú a sú s ohľadom na všeobecnosť pojmu primeranosť pojmovovo vylúčené. Rovnako neexistujú iné dôkazy (než tie, na ktoré odkázal žalobca), ktoré by „primeranosť“ preukazovali, preto o priznaní nároku a výške primeraného finančného zadosťučinenia rozhoduje súd na základe voľnej úvahy s prihliadnutím na návrh žalobcu. Žalobca poukázal na pôvodné konanie a jeho priebeh, ako aj odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorý uvedené zohľadnil. Uviedol, že už v podanej žalobe logicky a odôvodnene vymedzil od čoho odvodzuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia, a to aj s prihliadnutím na to, že žalovaný nepostupoval v súlade so zákonom a s jeho povinnosťou postupovať vo vzťahu k spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou, informovať spotrebiteľa o podstatných podmienkach zmluvy, vyvarovať sa použitiu nekalých praktík a neprijateľných zmluvných podmienok a pod., čo žalovaný vo vzťahu k žalobcovi neaplikoval a na jeho úkor sa bezdôvodne obohatil vo výške 907,28 Eur, čím výrazným spôsobom zasiahol do majetkovej stability žalobcu. Suma priznaná prvostupňovým súdom tvorí len zlomok z toho, o čo sa žalovaný na úkor spotrebiteľa obohatil a nebyť poskytnutej súdnej ochrany je otázne, či by žalovaný upustil od svojho nezákonného konania. Žalovanému tieto finančné plnenia spotrebiteľa vzhľadom na závery rozhodnutí súdov v konaní pod sp. zn. 10C/81/2022 nepatrieli a bol zaviazaný súdom k povinnosti vydať toto bezdôvodné obohatenie spotrebiteľovi. Žalovaný porušil práva spotrebiteľa, a tým aj ustanovenia na ochranu spotrebiteľa a žalobca bol pri uplatňovaní svojich práv na súde úspešný. Podľa názoru žalobcu prvostupňový súd zdôvodnil na základe čoho priznaný nárok vo výške 380,- Eur považuje za primeraný a čo všetko pri tom zohľadnil. Žalobca poukázal na množstvo rozhodnutí súdov, ktoré pri odôvodnení výšky priznaného finančného zadosťučinenia vzali do úvahy práve výšku bezdôvodného obohatenia, o ktorú sa veriteľ na úkor spotrebiteľa obohatil. Niektoré súdy v obdobných prípadoch priznávali aj výšku primeraného finančného zadosťučinenia totožnú s výškou bezdôvodného obohatenia. V tejto súvislosti poukázal príkladom na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/104/2017, 7Co/23/2017, 19Co/30/2018 a 21Co/31/2018. Z uvedeného dôvodu zotrval na tom, že suma vo výške 380,- Eur je vo vzťahu k porušeniu práv spotrebiteľa, dlhotrvajúceho procesu hájenia a následného uplatňovania jeho práv, ekonomickej a majetkovej neistote v dôsledku neprijateľného konania zo strany žalovaného, primeraná. Vyjadril domnienku, že na základe vyššie uvedeného je potrebné dospieť k záveru, že súd správne posúdil primeranosť výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobou uplatňovaná a prvostupňovým súdom priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia je tak plne v súlade s právnou úpravou ako aj s rozhodovacou praxou. V ďalšom poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.06.2021 sp.zn. 3CoCsp/5/2021, rozsudky Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.05.2022 sp.zn. 3CoCsp/67/2021, zo dňa 30.09.2021 sp.zn. 2CoCsp/40/2021, zo dňa 07.12.2021 sp.zn. 6CoCsp/40/2021 a v nich prijaté právne závery.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnutým rozsudok prvoinštančného súdu ako správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ – žalovaný, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre právne posúdenie veci a po vykonaní dokazovania v potrebnom rozsahu dospel k správnym skutkovým a právnym

záverom. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto nemožno považovať za rozporné s požiadavkou vyplývajúcou z práva na spravodlivý proces, keďže je z neho zreteľné, z akého skutkového stavu súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, o aké ustanovenia právnych predpisov sa jeho rozhodnutie opieralo a ako boli tieto relevantné ustanovenia ním interpretované. Odvolací súd pritom konštatuje, že iba samotná nespokojnosť sporovej strany (v tomto prípade žalovaného) s právnym názorom vysloveným súdom nezakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP nie je daný.

7. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že vada predpokladaná v § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je vadou skutkovou. Rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ (skutkové zistenia). Nesprávnosť skutkových zistení pri tomto odvolacom dôvode je spôsobená nesprávnym postupom súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, keď buď súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, alebo prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, v hodnotení dôkazov nie je logický rozpor, a aj z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Odvolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre právne posúdenie predmetnej sporovej veci a meritórne rozhodnutie súdu. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP, majúci za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno súdu prvej inštancie v tomto smere nič vyčítať. Odvolací súd v tejto súvislosti tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP preto nie je daný.

8. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Omyl ide vtedy, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. V prejednávanej veci má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval ustanovenia § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z.z., ako aj § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní neuviedol také právne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia. Konkrétne k odvolacím námietkam žalovaného a na doplnenie a potvrdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza nasledovné:

9. Žalovaný v podanom odvolaní napadol rozsudok súdu prvej inštancie aj z toho dôvodu, že tento podľa neho neobsahuje žiadne konkrétne, vecné a preskúmateľné závery o výške priznaného zadostučinenia 380,- Eur, teda že súd v napádanom rozsudku žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ako dospel k sume priznaného finančného zadostučinenia. S uvedenou argumentáciou nemohol odvolací súd súhlasiť. K

otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, napr. intenzita a časové trvanie závadného konania, okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Priznané finančné zadosťučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, na jednej strane má byť satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť, na druhej strane predstavuje sankciu postihujúcu žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil, resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Je zrejmé, že ak dodávateľovi nehrozí adekvátne sankcia, neoplatí sa mu sa z finančného hľadiska dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nedošlo by k naplneniu preventívnej funkcie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Žalobca aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veciach vedených na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 10C/81/2022, v ktorých spochybňoval dôvodnosť žaloby. Pritom je zrejmé, že ak by sa žalobca nebol domáhal súdnej ochrany, žalovaný by dobrovoľne nevydal nepomerne vyššiu sumu, na akú mal nárok. Bol to práve žalovaný, kto tento stav vyvolal, ktorý sa snažil na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť, do zmluvy o úvere naformuloval neprijateľné zmluvné podmienky, v resp. v zmluve o úvere neuviedol zákonom stanovené a obligatórne vyžadované náležitosti.

10. Z napadnutého rozsudku pritom jasne vyplýva, že výšku primeraného zadosťučinenia súd odvíjal tak z intenzity porušenia práva spotrebiteľa spočívajúceho v nezákonnom preplatení úverov (teda z potenciality zásahu do sociálnej identity a majetkovej sféry spotrebiteľa), vzal na zreteľ satisfakčnú funkciu zadosťučinenia (spočívajúcu v „odmene“ spotrebiteľa, ktorý sa nepodrobil nekalému konaniu a pustil sa do sporu s ekonomicky a právne silnejším súperom), ale aj jeho sankčnú a odradzujúcu funkciu pre dodávateľa (ktorý sa chcel bezdôvodne obohatiť o sumu násobne prevyšujúcu priznané finančné zadosťučinenie. Odôvodnenie priznanej výšky finančného zadosťučinenia preto považoval odvolací súd za dostatočne presvedčivé. V danom prípade súd prvej inštancie zohľadnil závažnosť porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý sa musel aktívne brániť proti povinnosti plniť žalovanému nároky z dvoch zmluvných vzťahov priznaných v rozhodcovskom konaní v rozpore so zákonom žalobou na súde, t.j. iniciovať konanie proti silnejšiemu dodávateľovi, ako aj sumu, o ktorú by sa žalovaný bezdôvodne obohatil, pokiaľ by sa spotrebiteľ nebránil, t.j. zohľadnil majetkovú ujmu, ktorá spotrebiteľovi núteným výkonom rozhodcovských rozsudkov hrozila. Pri priznávaní primeraného finančného zadosťučinenia správne súd prvej inštancie zohľadnil dĺžku trvania existencie bezdôvodného obohatenia ako aj ekonomickú a majetkovú neistotu žalobcu. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi, teda žalobcovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru a teda k strate finančných prostriedkov, čo nepochybne predstavuje jeden zo zásahov do sociálnej identity osoby, uvedené súd považuje aj za rozhodujúce pre výšku finančného zadosťučinenia, ktoré nemôže mať iba symbolický charakter. Správne súd prvej inštancie uzavrel, že výška primeraného finančného zadosťučinenia má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradil dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, príp. sa ho nedopustí v takej intenzite. Odvolací súd sa s ohľadom na uvedené stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že suma vo výške 380,- eur plní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a že bude mať dostatočne satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň bude odmenou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobil, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustil do sporu. Následná úvaha súdu prvej inštancie sa potom nejaví ako arbitrárna a je logicky zdôvodniteľná. Súd prvej inštancie potom nijako neprekročil rámec voľnej úvahy, pokiaľ za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, považoval finančné zadosťučinenie vo výške 380,- eur (približne 41 % zo sumy bezdôvodného obohatenia) tak, ako to priznal a odôvodnil v napadnutom rozsudku. V nadväznosti na uvedené má aj odvolací súd za to, že suma 380,-Eur ako finančné zadosťučinenie zohľadňuje skutkové

okolnosti tejto konkrétnej veci a je pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobcu ako spotrebiteľa vhodná (primeraná) a zároveň bude pôsobiť preventívne na žalovaného, aby sa v budúcnosti vyvaroval ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadost'učinenie v takto priznanej výške je satisfakciou žalobcovi a vyrovnaním ujmy, ktorá mu hrozila konaním žalovaného a zároveň napíňa aj charakter primeranej sankcie postihujúcej žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv konal v rozpore s povinnosťami uloženými zákonom.

11. Z týchto dôvodov bolo odvolanie žalovaného posúdené ako neopodstatnené.

12. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

14. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C.s.p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C.s.p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C.sp.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C.s.p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C.s.p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C.sp.).